Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/1978

2025 4 11

P10_TA(2024)0062

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimas: Belgijos paraiška „EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper“

2024 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Belgijos paraišką „EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper“ (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

(C/2025/1978)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2024)0370 – C10-0166/2024),

— atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013 ([1]) (toliau – EGF reglamentas),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([2]), su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765 ([3]), ypač į jo 8 straipsnį,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ([4]), ypač į jo 9 punktą,

— atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramsčio principus ir Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane nustatytus tikslus,

— atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto laišką,

— atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A10-0019/2024),

A. kadangi Sąjunga, siekdama teikti papildomą paramą darbuotojams, patiriantiems žalą dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos sistemos pokyčių ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės, ir padėti jiems vėl integruotis į darbo rinką, nustatė teisėkūros ir biudžeto priemones; kadangi ši parama yra finansinė parama, teikiama darbuotojams ir įmonėms, kuriose jie dirbo;

B. kadangi Belgija pateikė paraišką „EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper“ dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) finansinės paramos po 681 darbuotojo atleidimo ([5]) ekonomikos sektoriuje, kuris priskiriamas NACE 2 red. 17 skyriui (Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba) ir 28 skyriui (Mašinų ir įrangos gamyba), Limburgo provincijoje (paraiškos ataskaitinis laikotarpis yra nuo 2023 m. gruodžio 31 d. iki 2024 m. balandžio 30 d.);

C. kadangi paraiška yra susijusi su 567 darbuotojais, atleistais iš įmonės „Sappi Lanaken NV“ (popierius), ir 114 darbuotojų, atleistų iš įmonės „Purmo Group Belgium NV“ (mašinos);

D. kadangi ši paraiška grindžiama EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytais intervencijos kriterijais, pagal kuriuos per ataskaitinį keturių mėnesių laikotarpį iš įmonių, veikiančių tame pačiame ekonomikos sektoriuje arba skirtinguose sektoriuose ir esančių tame pačiame regione, turi būti atleista ne mažiau kaip 200 darbuotojų;

([1]) OL L 153, 2021 5 3, p. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) Kaip tai suprantama EGF reglamento 3 straipsnyje.

E. kadangi dėl COVID-19 pandemijos ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą sumažėjo ekonomikos konkurencingumas ir daromas neigiamas poveikis Belgijos ekonomikos augimui;

F. kadangi įmonė „Sappi Lanaken“ specializavosi dengto bemedienio popieriaus gamybos srityje; kadangi dėl didėjančio skaitmeninimo mažėjanti grafikos produktų paklausa lėmė didėjantį Europos dengto bemedienio popieriaus pramonės perteklinį pajėgumą; kadangi be didelių investicijų įmonė „Sappi Lanaken“ negalėjo pereiti prie didesnę paklausą turinčių kitų popieriaus produktų gamybos, todėl bendrovė „Sappi Group“ nusprendė nutraukti gamybą Lanakene ir uždaryti gamyklą, nes dėl struktūrinio perteklinio pramonės pajėgumo nebuvo galima rasti tinkamo pirkėjo;

G. kadangi įmonės „Purmo Group“ plokštinių radiatorių gamybos apimtis 2018–2023 m. nuolat mažėjo – nuo 820 000 vienetų 2018 m. iki 320 000 vienetų 2023 m. (-60 %); kadangi, lyginant įvairių įmonės „Purmo Group“ gamyklų Europoje gamybos sąnaudas, Zonhoveno gamykla yra nepalankioje padėtyje, nes jos sąnaudos yra 17–35 % didesnės; kadangi įmonė „Purmo Group“ nusprendė sustabdyti 50 mm plokštinių radiatorių gamybą Zonhoveno gamykloje ir uždaryti atitinkamą gamybos liniją; kadangi dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą susidariusi netikėta padėtis, susijusi su dujų prieinamumu ir kainomis, ir Sąjungos teisės aktai, kurie yra palankūs žemos temperatūros šildymo sistemoms, daro neigiamą poveikį plokštinių radiatorių paklausai, taigi paklausos atkūrimas mažai tikėtinas, nes plokštinių radiatorių rinka vis labiau apsiribos jau naudojamų įrenginių pakeitimu;

H. kadangi abi įmonės, vadovaudamosi Belgijos teise, laikėsi privalomos darbuotojų atstovų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarkos ir įsteigė užimtumo skyrių, kurio tikslas – suteikti dėl kolektyvinio atleidimo atleistiems darbuotojams įdarbinimo paslaugas;

I. kadangi EGF finansinis įnašas pirmiausia turėtų būti skiriamas aktyvioms darbo rinkos priemonėms ir prie individualių poreikių pritaikytoms paslaugoms, kuriomis siekiama greitai reintegruoti paramos gavėjus padedant jiems gauti deramas ir tvarias darbo vietas pradiniame jų veiklos ar kitame sektoriuje, kartu rengiant juos žalesnei ir labiau skaitmeninei Europos ekonomikai;

J. kadangi EGF didžiausia metinė suma neviršija 30 mln. EUR (2018 m. kainomis), kaip nustatyta Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765, 8 straipsnyje;

1. pritaria Komisijai, kad tenkinamos EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytos sąlygos ir kad Belgija turi teisę pagal šį reglamentą gauti finansinę 704 135 EUR paramą, kuri sudaro 60 % visų išlaidų, siekiančių 1 173 559 EUR ir apimančių prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų išlaidas (1 126 559 EUR) ir parengiamosios, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo veiklos išlaidas (47 000 EUR);

2. pažymi, kad Belgijos valdžios institucijos paraišką pateikė 2024 m. liepos 19 d. ir kad, Belgijai pateikus papildomą informaciją, Komisija 2024 m. lapkričio 5 d. baigė savo vertinimą ir tą pačią dieną informavo Parlamentą;

3. pažymi, kad paraiška susijusi su 567 darbuotojais, atleistais iš įmonės „Sappi Lanaken“, ir 114 darbuotojų, atleistų iš įmonės „Purmo Group Belgium“; taip pat pažymi, kad tiksliniai paramos gavėjai bus iš viso 632 darbuotojai, beveik vien tik vyrai;

4. pabrėžia, kad Lanakeno ir Zonhoveno darbo rinkos yra nepalankioje padėtyje, palyginti su visu Limburgu arba Flandrija, o dirbančių gyventojų ir esamų darbo vietų santykis yra gerokai mažesnis nei visame Limburge arba Flandrijoje; atkreipia dėmesį į tai, kad Limburge laisvų darbo vietų pramonės sektoriuje skaičius 2023 m. sumažėjo 15 %;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad atleistų darbuotojų, iš kurių trečdalis yra 55 metų ar vyresni, o 30 % yra menkai išsilavinę, profiliai lemia dideles kliūtis darbo rinkoje; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į laisvų darbo vietų mažėjimo tendenciją ir jų geografinį pasiskirstymą, darbuotojams reikės papildomos specialiai pritaikytos paramos, kad jie galėtų sėkmingai grįžti į darbo rinką;

6. primena, kad Belgijos valdžios institucijos nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą, taip pat pabrėžia Sąjungos intervencijos pridėtinę vertę, teikdamos nuoseklią, veiksmingą ir tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant tikslinę informaciją paramos gavėjams, vietos ir regioninėms valdžios institucijoms, socialiniams partneriams, žiniasklaidai ir visuomenei;

7. mano, kad Sąjungos ir valstybių narių socialinė atsakomybė – suteikti nukentėjusiems darbuotojams galimybę įgyti būsimam užimtumui reikalingas būtinas kvalifikacijas, atsižvelgiant į skaitmeninę ir ekologinę pertvarką, kuri daro didelį poveikį jų sektoriams ir kartu mažina paklausą; teigiamai vertina tai, kad Belgija parengė suderintą prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketą konsultuodamasi su tiksliniais paramos gavėjais, jų atstovais ir socialiniais partneriais;

8. pabrėžia, kad EGF teikiama parama turi būti įtraukta į platesnę nukentėjusiems darbuotojams ir regionui skirtą strategiją visais politiniais lygmenimis, be kita ko, remiant atitinkamas Sąjungos finansavimo priemones, siekiant užtikrinti, kad vykdant skaitmeninę ir su klimato kaita susijusią pertvarką nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje;

9. primena, kad prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas, kurios turi būti teikiamos darbuotojams, sudaro šios priemonės: socialinės intervencijos patarėjas, orientavimas, konsultavimas ir profesinis orientavimas, parama aktyviai darbo paieškai, mokymas, perkvalifikavimas ir profesinis mokymas, įskaitant skaitmeninių įgūdžių mokymą, taip pat mokymas darbo vietoje;

10. pažymi, kad Belgija 2023 m. gruodžio 26 d. tiksliniams paramos gavėjams pradėjo teikti prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas ir kad todėl išlaidos joms bus laikomos tinkamomis finansuoti iš EGF finansinės paramos nuo tos dienos iki tada, kai sueis 24 mėnesiai nuo finansavimo sprendimo įsigaliojimo dienos;

11. pažymi, kad pirmąsias administracines išlaidas, susijusias su EGF paramos įgyvendinimu, Belgija patyrė 2023 m. lapkričio 20 d. ir kad todėl šios išlaidos bus laikomos tinkamomis finansuoti iš EGF finansinės paramos nuo tos dienos iki tada, kai sueis 31 mėnuo nuo finansavimo sprendimo įsigaliojimo dienos;

12. pabrėžia, kad Belgijos valdžios institucijos patvirtino, jog suteikiant galimybę naudotis siūlomais veiksmais ir juos įgyvendinant bus laikomasi vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų ir kad bus išvengta bet kokio dvigubo finansavimo;

13. pakartoja, kad, siekiant užtikrinti visišką skiriamų išteklių papildomumą, EGF parama negali pakeisti veiksmų, už kuriuos įmonės atsakingos pagal nacionalinę teisę ar kolektyvines sutartis, arba jokių išmokų ar atleistų darbuotojų teisių; primena, kad valstybės narės, teikiančios paraiškas EGF paramai gauti, turi užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatytų kolektyvinio atleidimo iš darbo reikalavimų ir kad atitinkama įmonė atitinkamai pasirūpintų savo darbuotojais;

14. ragina Belgijos valdžios institucijas ir kitas valstybes imtis prevencinių priemonių siekiant pritaikyti pramonę prie globalizacijos ir technologinių bei su aplinkosauga susijusių pokyčių, taip pat apsaugoti darbuotojus nuo darbo netekimo ir kitokio neigiamo globalizacijos poveikio;

15. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;

16. paveda Pirmininkei pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

17. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Belgijos paraišką „EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper“

(Šio priedo tekstas čia nepateikiamas, nes jis atitinka galutinį aktą – Sprendimą (ES) 2025/47.)